

**Uchwała Nr V/29/2011
Rady Gminy Strzegowo
z dnia 30 marca 2011 roku**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Strzegowo na lata 2011-2015.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493, z późn. zm.) Rada Gminy Strzegowo uchwała, co następuje:

§1

Uchwała się Gminy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Strzegowo na lata 2011-2015 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Strzegowo.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Gminy
Jerzy Karwowski**

DATA REAGOWANIA
Jerzy Karwowski
Nr 01/C/1491

PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY
NA LATA 2011 - 2015
GMINA STRZEGOWO

Załącznik Nr 1
Do Uchwały Nr V/29/2011
Rady Gminy Strzegowo
z dnia 30 marca 2011r.

1. WPROWADZENIE

Na zagadnienie przemocy domowej możemy spojrzeć z wielu perspektyw, bowiem przemocą domową zajmują się szereg dyscyplin naukowych, takich jak: psychologia, pedagogika, prawo, socjologia, polityka społeczna itp. Dlatego też precyzyjnie zdefiniowanie tego zjawiska następuje wielu problemów interpretacyjnych. Przemoc w rodzinie można oceniać w kategoriach prawnych, moralnych, psychologicznych i społecznych.

Najprostszą i dostępną dla przeciętnego człowieka definicją przemocy jest definicja zawarta w Słowniku Języka Polskiego. Określa ona przemoc jako „fizyczną przewagę wykorzystywaną do czynów bezprawnych dokonywanych na kims, lub narzuconą bezprawnie władzę, panowanie”.

Na potrzeby niniejszego programu, najbardziej odpowiednią jest definicja przemocy zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493). Artykuł 2 pkt. 2 tejże ustawy definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nieetykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary jest intencjonalna. Przemoc w rodzinie ogranicza się do pięciu podstawowych rodzajów. Jest to przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna, przemoc ekonomiczna i zaniechanie.

Ofiarami przemocy w rodzinie są na ogół kobiety i dzieci. Rzadko mężczyźni, chociaż ostatnio w literaturze fachowej spotykamy się coraz częściej z odnotowaniem faktu stosowania przemocy także wobec mężczyzn. Kategorią ofiar przemocy, o której mówi się nieco rzadziej niż o dzieciach i kobietach, są osoby niepełnosprawne i ludzie starzy.

Ofiary przemocy to osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy. Zależność ta może mieć wymiar psychiczny, fizyczny i ekonomiczny. Czasami ofiara staje się ofiarą z przyzwyczajenia. Bywa, że kobieta uzyskuje niezależność ekonomiczną, ale poddawanie się atakom przemocy stało się jak gdyby jej codziennością. Przyzwyczaiła się i mimo braku zależności od sprawcy, nie znajduje w sobie siły odwagi, by przedstawić się sytuacji, w której dochodzi do przemocy.

Ofiara przemocy, jeśli przez lata była poniżana i wykorzystywana, potrzebuje dużo czasu, aby odbudować świadomość swojej wartości. Wielu ofiarom udaje się przedstawić sprawcy, niemniej jednak większość potrzebuje pomocy innych. Bez

odpowiedniego wsparcia ofiara przemocy nigdy nie zdobydzie się na odwagę, żeby przeciwstawić się stosowaniu wobec niej przemocy.

I. PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i

2. przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1234 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64,

poz. 593 z późn. zm.).

4. Uchwała Nr XXIII/183/2009 Rady Gminy Strzegowo z 24.02.2009 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzegowo na lata 2009-2015”.

5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Postępowania Karnego (Dz. U. Nr 89,

poz. 555, z późn. zm.).

6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 – Kodeks Rodzinny i Opiekunczy (Dz. U. Nr 9, poz.

59, z późn. zm.).

7. Uchwała Nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 r. – Krajowy

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

II. INFORMACJE OGÓLNE

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość,

system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną

rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami

oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie

realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są

reguły, a zachowanie poszczególnych członków rodziny staje się coraz bardziej niezgodne z

normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez

wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości

społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie

mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu

rodziny. Prowadzi ono do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych

skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy

zabójstw. Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Agresja ze strony najbliższych, jeżeli nie mieści się w wyobrażeniu człowieka o tym, co jest normalne i słusze, może być wstydliwie ukrywaną tajemnicą. Prawie 70% sytuacji przemocy zachodzi w rodzinach, gdzie istnieje problem alkoholowy.

III. CELE PROGRAMU

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności do pomocy.
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych.

CELE BĘDĄ REALIZOWANE PRZEZ:

1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska w latach 2011-2015.
2. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec faktu przemocy.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

IV. ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W

RODZINIE W GMINIE STRZEGOWO

1. Zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Promowanie wartości rodzinnych.
3. Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie.
4. Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

V. SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE

STRZEGOWO

Art.6. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) brzmi:

1. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach

określonych przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U.

Nr 64, poz. 593, z późn. zm.) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu

w trzechwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1234, z

późn. zm.), chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

2. Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- 1) Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

W celu realizacji zadań określonych w art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Strzegowo uruchamia się system przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oparty na:

- 1) Pracy Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- 2) Pracy Koordynatora ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- 3) Podjęcia próby utworzenia Punktu Interwencji Kryzysowej.
- 4) Nawiązaniu ścisłej współpracy z różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem Ośrodka Pomocy Społecznej i Posterunku Policji w Strzegowie.

VI. STRATEGIA I METODY DZIAŁANIA

- A. **Działania uprzedzające:** diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie.
- B. **Działania interwencyjne:** opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.
- C. **Działania wspierające:** psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne kierowane do ofiar przemocy w rodzinie.
- D. **Działania korekcyjne – edukacyjne:** kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

VII. PRACA ZESPOŁU INTERDISCYPLINARNEGO POLEGA NA :

- 1) Opracowaniu regulaminu działania.
- 2) Uczestnictwu w szkoleniach pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji przeciwdziałania alkoholizmowi, pracowników policji w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej,

- jak udzielać wsparcia (w jaki sposób kierować ofiarę przemocy do różnych instytucji, wzmacnianie konsekwentnych zachowań i postaw).
- 3) Systematycznej edukacji społeczności Gminy Strzegowo, która ma przede wszystkim na celu odkłamanie mitów i stereotypów utrudniających pomaganie, a także pokazywanie możliwości udzielenia pomocy i pozytywnych wzorców wyjścia z sytuacji przemocy.
- 4) Kierowaniu i koordynowaniu prac Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy.
- 5) Przyjmowaniu wniosków dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy.
- 6) Analizie wniosków składanych do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe i wywiadów środowiskowych dotyczących pomocy materialnej rodzin.
- 7) Tworzeniu własnych dokumentów potwierdzających występowanie przemocy domowej, takich jak: notatki służbowe, protokoły z rozmów z ofiarami przemocy domowej i członkami ich rodzin.
- 8) Prowadzeniu rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie zgodnie z zapisami Niebieskiej Karty.
- 9) Występowaniu z wnioskiem do prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie znęcania się nad rodziną.
- 10) Występowaniu do Policji z wnioskiem o podjęcie działań interwencyjnych lub innych działań prewencyjnych, w sprawach gdzie ujawniono zagrożenie przemocą w rodzinie.
- 11) Zwracaniu uwagi przez nauczycieli głównie wychowania fizycznego na nietypowe ślady mogące świadczyć o stosowanej przemocy wobec dzieci.
- 12) Zgłaszaniu przez pracowników służby zdrowia niepokojących śladów wobec niemowląt i innych osób.
- 13) Inicjowaniu podejmowania natychmiastowych interwencji powstrzymujących przemoc, poprzez działania Zespołu Interdyscyplinarnego.
- 14) Monitorowaniu prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 15) Prowadzeniu całości dokumentacji w sprawach przemocy w rodzinie.
- 16) Występowaniu w charakterze świadka w sprawach o przestępstwo z art. 207 KK tj o znęcanie się nad rodziną, w postępowaniu przygotowawczym i postępowaniu karnym przed sądem.

17) Współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Zespole Ośrodków Wsparcia w Mławie (udzielanie pomocy przez prawnika i terapeutę).

18) Współpraca ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia Dla Ofiar Przemocy w rodzinie prowadzącym Hostel w Mławie w celu ustalenia precyzyjnych zasad

umieszczenia tam osób.

19) Stałej współpracy z policją, pracownikami socjalnymi i członkami Gminnej

Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych aby skutecznie realizować funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez wspólne wizyty w domach, w których występuje przemoc w rodzinie (w tym samym praktyczne wykonanie procedur interwencji służb: Policja- wykonywanie zapisów wynikających z

Zarządzenia Komendanta Głównego z dnia 31.12.2002r., Pomoc Społeczna – zapisy ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004 r., Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – zapisy ustawy o wychowaniu a

trzechwosci i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982 r.)

20) Wszelkich innych poczynań mogących przyczynić się do powstrzymania przemocy w rodzinie, a nie ujęte w niniejszym programie.

VIII. SKŁAD ZESPOŁU INTERDYSCIPLINARNEGO ds. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

- Pracownicy Socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegowie;
- Przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzegowie;
- Strzegowie;
- Przedstawiciel Posterunku Policji w Strzegowie;
- Przedstawiciel Zespołu Szkół w Strzegowie pedagog ;
- Przedstawiciele Społecznych Kuratorów ;
- Pielęgniarka Zakładu Opieki Zdrowotnej;

IX. CELE SYSTEMU

CEL I : ZAPOBIEGANIE WYSTĘPOWANIU PRZEMOCY W RODZINIE POPRZED PODNOSZENIEM ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ ORAZ OGRANICZENIEM ZABURZEŃ ŻYCIA SPOŁECZNEGO ZWIĄZANYCH Z WYSTĘPOWANIEM PRZEMOCY

Adresaci: Dzieci i młodzież szkolna oraz osoby dorosłe

Lp.	ZADANIE	DZIAŁANIE	REALIZATOR
1.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników – „0” tolerancji wobec przemocy	- prowadzenie zajęć wychowawczych oraz pogadanek informacyjnych- edukacyjnych, - organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży sprzyjającym zachowaniom nieagresywnym	Szkoły, pielęgniarka szkolna, psycholog, Gminny Ośrodek Kultury, organizacje sportowe, Policja.
2.	Edukacja dla dorosłych i rodziców	Poradnictwo edukacyjne dotyczące stresu, agresji, konfliktów, kursy i szkolenia	Służba zdrowia, Ośrodek Kultury, Kościół.
3.	Pomoc dla ofiar i sprawców przemocy	Informowanie o punktach udzielających pomocy, inne formy pomocy	GOPS w Strzegowie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Miławie, psycholog, Pedagog.
4.	Promowanie nieagresywnych zachowań	Festyny dla dorosłych i zabawy dla dzieci	GOK, Szkoły, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych.
2. Liczba dzieci objętych edukacją.
3. Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi.
4. Liczba osób dorosłych objętych poradnictwem.

**CEL II : ZMNIESZENIE NEGATYWNYCH NASTĘPSTW DLA OFIAR I
ŚWIADKÓW WYSTĘPOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE.**

Adresaci: osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie przemocy

Lp.	ZADANIA	DZIAŁANIA	REALIZATOR
1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą	Poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne i socjalne, praca socjalna, interwencja kryzysowa, realizacja systemu „Niebieskiej Karty”	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, pedagog, służba zdrowia, Policja
2.	Ochrona przed sprawcą	Odseparowanie ofiary od sprawcy, zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną	Sądy, Policja, Prokuratura
3.	Udzielanie pomocy	Udzielanie bezpiecznego schronienia rodzinie, pomoc terapeutyczna, specjalistyczne	GOPS w Strzegowie, Zespół Ośrodków Wsparcia w Mławie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie.
4.	Działania realizowane w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Rozmowy, badania specjalistyczne	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba osób wezwanych na rozmowę przez Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Liczba interwencji kryzysowych.

CEL III: ZAPOBIEGANIE STOSOWANIU PRZEMOCY W RODZINIE

Adresaci: sprawy przemocy

Lp.	ZADANIE	DZIAŁANIE	REALIZATOR
1.	Działania korekcyjno- edukacyjne	Poradnictwo psychologiczne, rodzinne i socjalne, terapia indywidualna i grupowa	Psycholog, pracownik socjalny, poradnie uzależnień
2.	Działania związane z działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wszystkie zadania z katalogu GKRPA	Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, GOPS

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba sprawców objętych działaniami.

X. TERMIN REALIZACJI

Program realizowany będzie od dnia jego uchwalenia do dnia 31 grudnia 2015 r.

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zródłem finansowania zadań zawartych w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Strzegowo na lata 2011 – 2015 są środki własne Gminy w tym wpływy za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i dotacji ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

XII. MONITORING, EWALUACJA PROGRAMU, SPRAWOZDAWCZOŚĆ PROGRAMU

- 1) Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu od podmiotów zaangażowanych w realizację, przez koordynatora programu – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie w celu oceniania czy program osiąga założone cele.
- 2) Koordynator programu przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie merytoryczne i finansowe do końca I kwartału każdego roku poprzedzający rok budżetowy.

PRZEWODNICĄCY
Rady Gminy
Jerzy Karwowski